

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов
Кафедра французької філології

**Силабус навчальної дисципліни
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС
ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (французької)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма *«Англійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови (французької)
Викладач (-і)	Ковбанюк Мар'яна Іванівна
Контактний телефон викладача	096 185 78 10
E-mail викладача	mariana.kovbaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Покликання для приєднання до курсу на сайті дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/a304fb27b511a5d5c2cd
Консультації	четвер о 15:00, ауд. 805 або на платформі за лінком: https://meet.google.com/xih-zvcu-ans
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є словниковий склад французької мови у різних аспектах: групування слів за їх значеннями, стилістична диференціація лексики сучасної французької літературної мови, склад лексики; фонетичні, граматичні, стилістичні, лексичні зміни, що відбуваються на певних етапах розвитку мовної системи; визначення причин, які викликали ці зміни, основні тенденції розвитку мови, що забезпечили її сучасний стан, а також опис змін, яких зазнала французька мова в різні історичні періоди її побутування; теоретичне трактування фонетичних одиниць, засобів, процесів, їхніх функцій, особливостей та закономірностей; мовні явища, одиниці мови та мовлення на різних рівнях мови з точки зору їхнього функціонального взаємозв'язку.</p> <p>Основними організаційними формами навчання є лекційні заняття та семінарські заняття. Лекції та семінарські заняття покликані систематизувати попередньо вивчений нормативний матеріал з фонетики та граматики, опанування загальної теорії з лексикології, історії та стилістики другої іноземної мови. Курс вивчається у 1-му семестрі і завершується екзаменом. Курс викладається французькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів знаннями теорії французької мови для подальшого викладання французької мови і проведення наукових досліджень. Курс подає науково обґрунтований погляд на мову як на довершену систему; допомагає студентам засвоїти основні поняття теоретичних дисциплін курсу; передбачає поглиблення загальної філологічної підготовки майбутніх філологів та сприяє розумінню структури та системи іноземної мови; знайомить з основними лінгвістичними напрямками та школами.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є розвивати у студентів теоретико-гіпотетичне мислення, формувати навички екстраполяції основних мовознавчих понять на суміжні дисципліни, сприяти розумінню діалектичної суті базових положень мовознавства</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно;</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися двома іноземними мовами;</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах</p>	

- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки
- ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів англійської та другої іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації та здійснення фахового усного та письмового перекладу
- ФК 10. Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови, перекладу у професійній діяльності

5. Програмні результати навчання

- ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату, організації успішної комунікації, здійснення фахового перекладу.
- ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
III	035 Філологія	1	О

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Місце французької мови в загальній класифікації мов. Періодизація історії французької мови. Становлення національної мови. Основні тенденції розвитку французької мови.	2		2
Тема 2. Фонетична будова та норми вимови сучасної французької мови. Загальна характеристика голосних та приголосних. Транскрипція.	2		4
Тема 3. Особливості граматичної будови французької мови. Лексико-граматичні підкатегорії французьких дієслів. Морфологічне значення французького дієслова.	2		6
Тема 4. Система часів. Основні минулі часи.	2	2	4

Основні майбутні часи. Умовний спосіб дієслова. Пасивна форма дієслова. Тестування / опитування за темою			
Тема 5. Артикль. Категорія роду і числа французьких іменників. Синтаксичні функції іменника. Категорія означеності французького іменника.	2		4
Тема 6. Лексико-граматична класифікація французьких прикметників. Граматичні категорії прикметників. Ступені значення прикметників. Тестування / опитування за темою		2	
Тема 7. Визначення прислівника. Значення і граматичні функції прислівника. Ступені порівняння прислівника.			4
Тема 8. Шляхи збагачення лексичного складу французької мови. Словотворення. Словоскладення. Семантико-морфологічні способи словотворення. Конверсія. Аббревіація. Телескопаж. Сіглезон.	4		12
Тема 9. Тропи. Тестування / опитування за темою		2	
Тема 10. Запозичення як джерело збагачення лексичного складу. Запозичення з германських та романських мов. Етимологічні дублети.	2		8
Тема 11. Фразеологізми. Класифікація фразеологізмів. Граматичні та лексичні особливості французьких фразеологізмів. Фразеологічна синонімія. Тестування / опитування за темою		2	4
Тема 12. Лексичні пласти сучасної французької мови. Територіальна диференціація лексичного складу сучасної французької мови. Неологізми. Архаїзми.	2		6
Тема 13. Синонімія сучасної французької мови. Антоніми. Омоніми. Пароніми.	2		2
Тема 14. Система функціональних стилів. Художній стиль. Публіцистичний стиль. Науковий стиль. Офіційно-діловий стиль. Тестування / опитування за темою		2	4
ЗАГ.:	20	10	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.</p> <p>Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів – майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному і тестовому контролю.</p> <p>Система контролю знань студентів здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях (25 балів), (2) тестові завдання, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами французьким мовленням (25 балів); • підсумковий контроль – підсумкова контрольна робота: тестові завдання, які охоплюють весь матеріал курсу (50 балів). <p>Максимальна кількість балів, яка присвоюється за курс становить 100 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	Тестові завдання: 10 завдань формату «множинний вибір», виконання яких передбачає вибір правильного варіанту відповіді на питання теми, що

	<p>розглядається на семінарському занятті. Правильний варіант відповіді оцінюється в 0,5 бали. виправлений з неправильного на правильний – 0,25 бали. Нерозбірливо написана, невірна відповідь, її відсутність – 0 балів.</p> <p>Зразок завдання тесту до теми: Les temps absolus ce sont: a) le présent, le passé, le futur ; b) l'indicatif et le subjonctif ; c) le passé composé, le futur dans le passé ; d) le présent, le passé.</p> <p>Передбачено 5 письмових тестових робіт. Максимальна кількість балів – 25 балів (5*5 балів).</p>
--	---

Аудиторні заняття	<p>Передбачено:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усне опитування з теми практичного заняття; – тестові завдання формату «множинний вибір», які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з теми практичного заняття. <p>Усне опитування реалізує поточний облік успішності студентів на основі п'ятибальної шкали оцінок за виконання того чи іншого виду завдання. Так, 5 балів студент отримує за вичерпну відповідь з теоретичного питання, яке розглядається, за умови її оформлення відповідно до норм усного французького мовлення. 4 бали – за повну відповідь, проте з однією-двома змістовими неточностями, незначною кількістю мовних помилок. 3 бали – за неповну відповідь, або таку, що містить ряд змістових неточностей і незначну кількість мовних помилок. 2 бали – за часткову, з грубими змістовими недоліками відповідь, або за її невідповідність питанню чи відсутність взагалі; відповідь, що містить значну кількість помилок, які порушують акт комунікації, унеможливають розуміння змісту висловленого. Максимальна кількість балів за усне опитування становить 25 балів</p>
-------------------	--

Розподіл балів	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Контроль</th> <th>Усне аудиторне опитування</th> <th>Письмове аудиторне опитування</th> <th>Підсумковий тест (екзамен)</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ваговий коефіцієнт</td> <td>5</td> <td>5</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Максимальна к-ть балів</td> <td>25</td> <td>25</td> <td>50</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td></td> <td>„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10</td> <td>„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10</td> <td>„5” – 50 „4” – 40 „3” – 30 „2” – 20</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Контроль	Усне аудиторне опитування	Письмове аудиторне опитування	Підсумковий тест (екзамен)	Всього	Ваговий коефіцієнт	5	5			Максимальна к-ть балів	25	25	50	100		„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	„5” – 50 „4” – 40 „3” – 30 „2” – 20	
	Контроль	Усне аудиторне опитування	Письмове аудиторне опитування	Підсумковий тест (екзамен)	Всього																
	Ваговий коефіцієнт	5	5																		
	Максимальна к-ть балів	25	25	50	100																
		„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	„5” – 25 „4” – 20 „3” – 15 „2” – 10	„5” – 50 „4” – 40 „3” – 30 „2” – 20																	

Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю: екзамен. Форма здачі: тестові завдання (підсумкова робота), які охоплюють увесь вивчений матеріал. Тест складається з 50 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень теоретичних знань та сформованості у студентів соціокультурної та соціолінгвістичної компетенції. Правильний варіант відповіді оцінюється в 1 бал. виправлений з неправильної на правильну – 0,5 б. Нерозбірливо написана, невірна відповідь, її відсутність – 0 балів. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p>
----------------------	--

Зразок завдання підсумкової контрольної роботи(тесту):

1. Qu'est-ce qu'une aphérèse ?

- a) est une modification phonétique, parfois utilisée comme figure de style, qui se caractérise par l'abréviation du mot complet, en gardant uniquement son ou ses premiers phonèmes ou syllabes.
- b) abréviation par coupure de la première partie du mot.
- c) consiste en juxtaposition des lettres initiales des composants d'un groupement des mots que le genre de l'abréviation dépend du premier mot de ce groupement.
- d) l'abréviation par coupure la fin du mot.

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається французькою мовою. У випадку дистанційного навчання студент повинен працювати з увімкненою камерою, бути забезпеченим хорошим зв'язком, а віртуальний логін повинен чітко відображати прізвище та ім'я студента.

Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття з поважних причин у письмовій формі.

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття. Ураховуються результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням усіх письмових робіт, підсумкового тестування відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт.

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» [«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»](https://nmv.pnu.edu.ua/положення-про-порядок-переведення-відрахування-та-поновлення-студентів-вищих-закладів-освіти). Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

8. Рекомендована література

Базова:

1. Косович О.В. Словник неозапозичень у французькій мові. Тернопіль, 2019. 56 с.
2. Помірко Р. Нові слова французької мови: процеси зародження та функціонування: монографія. Тернопіль, 2014. 388 с.
3. Смушинська І. В. Французька лексикологія. Київ, 2015. 600 с.
4. Ducrot O., Todorov T. Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage. Paris, 1972. 470 p. https://www.academia.edu/45612111/Dictionnaire_encyclop%C3%A9dique_des_sciences_du_langage?email_work_card=title
5. Jouette André. L'essentiel de la grammaire française. Paris, Maxi poche, 2002. – 284p.
6. Lehmann A., Martin-Berthet F. Introduction à la lexicologie. Sémantique et morphologie. Liège: NATHAN, 2002.
7. Morin Ch. Y. Le français de référence et les normes de prononciation. *Cahiers De L'institut De Linguistique De Louvain*. 2000. P. 91-135. https://www.academia.edu/2474614/Le_fran%C3%A7ais_de_r%C3%A9f%C3%A9rence_et_les_normes_de_prononciation?email_work_card=view-paper
8. Policka A. Initiation à la lexicologie française. Brno, 2014. 167 p : https://www.academia.edu/10251726/Initiation_%C3%A0_la_lexicologie_fran%C3%A7aise
9. Polzin-Haumann C., Schweickard W. Manuel de linguistique française. Berlin/Boston, 2015. 729 p. https://www.academia.edu/31534307/Manuel_de_linguistique_fran%C3%A7aise_pdf?email_work_card=title
10. Pruvost J. La langue française : une longue histoire riche d'emprunts. *Lexical Semantics*: https://www.academia.edu/4847263/LA_LANGUE_FRAN%C3%87AISE_UNE_LONGUE_HISTOIRE_RICHE_DEMPRUNTS
11. Saussure de F. Cours de linguistique générale. Genève, 2005. 253 p. https://www.academia.edu/37876834/Cours_Linguistique?email_work_card=title

Допоміжна:

1. Бурбело В. Б. Історія французької мови. Комунікація та словесність у середні віки. Київ, 2015. 176 с.
2. Гейко Т. М. Шляхи збагачення мов у глобалізованому світі (на прикладі запозичень у французькій мові). *Іноземна Філологія*. 2012. № 45. С. 45-47.
3. Косович О.В. Мовні перетворення. Тенденції до оновлення вокабуляру. *Сучасні лінгвістичні парадигми*: матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції, м. Бахмут, 11 квітня 2019 р. Бахмут, 2019. Вип. 5, с. 68-70.
4. Косович О.В. Процеси експансії лексем англійського походження в контексті мовної політики Франції. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. Випуск 28. Одеса: МГУ, 2017. С. 218-221.
5. Цюпа М. А. Особливості написання абrevіатур, утворених шляхом усічення, у французькій мові. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. 2006. Вип. 16. С. 245-251.
6. Gaudin F., Guespin L. Initiation à la lexicologie française. De la néologie aux dictionnaires. *Champs linguistiques*. De Boeck. Duculot, 2002.

Інтернет ресурси:

2. <https://www.wikipedia.org/>
3. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais>
4. <https://www.larousse.fr/encyclopedie/>